

V izobrazbi
in organiza-
ciji je moč
in bodočnost.

SLOVENIJA

Spoštujmo sa-
mega sebe, da
nas bodo spoš-
tovali tuditujci

THE SLOVENIA The only South Slavic Newspaper in Wisconsin
OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVIC BENEVOLENT SOCIETY "SLOGA" OF WISCONSIN.
URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE PODPORNE ZVEZE "SLOGA" V WISCONSINU.

408 Park Street

Phone Hanover 4187-R

NO. 9. ST. 9.

MILWAUKEE, WIS., MARCH 2, 1917. — 2. MARCA 1917

VOL. 3. LETO 3.

"Entered as second-class matter December 22, 1915, at the post office at Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879."

VOJNI PREGLED

Nemška armada se umika na dolgi fronti.

Na francoski fronti so izvojevali Angleži nad Nemci precejšnje zmago, katera zamore postati zelo dalekosežnega pomena pri spomladanski ofenzivi zaveznikov. Po 48 urnem obstreljevanju s težkimi topovi so bili Nemci pri morani, da so se umaknili ter zapustili svoje močne utrdbe, o katerih so pisali v jeseni, da se ne premagljive. Ko so Angleži pričeli na 12 milj dolgi fronti napredovati, so bili Nemci kmalu primorani, da so se pričeli splošno umikati. V mestu Bapaume, ki je velikega strateškega pomena, so se pričeli Nemci pripravljati za umikanje. Razstrelili so že mnogo podzemeljskih utrdb, kar pomeni, da bodo zapustili mesto, ki je za nje velikega pomena, potem ko so gospodarili v njem že dve leti.

V angleških vojaških krogih so prepričani, da imajo Nemci že pripravljeno drugo bojno črto, daleč za sedanjo, katero bodo skušali držati na vsak način.

Pri Kut-el-Amara.

Po hudih bojih, ki so trajali več tednov, so bili Turki premagani ter prisiljeni zapustiti važno mesto Kut-el-Amara ob reki Tigris. Zavzetje tega mesta samo na sebi ni posebno velikega strateškega pomena. Toda namen Angležev je, da poprej kot mogoče prodrejo do mesta Basra, kar je velika nevarnost za Turke. Ako se posreči Angležem, da vzamejo tudi to točko, potem bodo raztegnili bojno črto Turkov na blizu 300 milj, kar bo za Turke zelo težek udarec. Tako dolgo črto zalagati z vsemi potrebščinami pri slabih prometnih sredstvih kot so na Turškem, je silno težavno in ako pride do tega, tedaj bodo zadobili Turki na tem bojnem polju zadnji udarec. K temu se pride, da ne morejo Nemci Turčije več zalagati z živežem, še manj pa z municijo, ker njim samim preti velika ofenziva od zaveznikov na spomlad, za katero se morajo pripraviti z vsem potrebnim.

Taktika Hinderburga.

Iz privatnih virov se poroča, da je nova strateška taktika Hinderburga, da ostane Nemčija v defenzivi na zapadu, to je na francoski fronti ter se celo umakne na nekaterih točkah, ako je to potrebno ter si med tem koncentriira vse bojne sile na vzhodni fronti proti Rusiji in se ji zada tak udarec s hitrico, kot se je zadal v početku vojne Belgiji, potem Srbiji in nazadnje Rumuniji. Iz tega bi si bilo prav lahko razlagati angleško napredovanje v zadnjih dneh v smeri proti Bapaume, ako odgovarja to poročilo resnici.

Morilec dobil 30 let ječe.

Pana, Ill. — Edward May je bil spoznan krivim umora mladega farmerja O. Meyer, da ga je umoril lansko poletje ter je bil obsojen na 30 let ječe.

200 oseb mrtvih in 700 ranjenih.

Berlin — 2. februarja se je zgodila velika eksplozija v velikem skladišču streljiva v Parizu, pri čem je bilo uničenih več kot 80,000 ton municije ter bilo usmrčenih 200 oseb in 700 ranjenih.

Obdelujte prazno zemljo!

Po vsem mestu se je pričelo zadnji čas gibanje, da se uporabi prazen svet za pridelovanje živil. Mnogo velikih mest se je odločilo, da pričnejo na pomlad s tem koristnim delom. Socialistični alderman je predložil v mestnem svetu, da se prične takoj z delom. Nato so se javili lastniki praznih zemljišč, kateri so izjavili, da so pripravljeni dati na razpolago vso prazno zemljo v mestu, da se obdela. Mestni svet bo na predlog socialistov dovolil tisoč dolarjev, da se nakupi semena. Prazni svet se bo potem oddal raznim revnim družinam v obdelovanje.

Dve amerikanki na potopljenem parniku.

Na parniku Laconia, katerega je potopil podmorski čoln, ste izgubili življenje dve amerikanki in sicer Mrs. Albert H. Hoy in Elizabeta Hoy iz Chicago. Ameriško časopisje pretaka debele solze in kliče na maščevanje. Sedaj naj gre na tisoče mladih mož umirati zato, ker ste dve ženski ravno hoteli iti na Angleško na zabavo. Ako ubijejo ameriški kozaki par sto stavarjev, njihovih žen in otrok, ako je izgubilo v premogokopu na stotine mož življenje, nimajo ti časopisi ničesar za pisati. Sedaj pa zahtevajo vojno zaradi dveh žensk in zaradi izgubljenega dobička tvrdke Morgan & Co.

Protivojni lepaki prepovedani.

Kenosha, Wis. — Lepaki, ki protestirajo proti vojni, so bili na povelje municipalnega sodnika potrgani raz sten in uničeni. Osebe pa, ki so bile za te lepake odgovorne, so bile kaznovane radi prestopka mestne odredbe.

Nezvesta žena.

V pondeljek pred enim tednom se je podal John Prebig, star 29 let, rudar v Bivabik, Minn., na delo. Njegova žena Marija, stara 20 let mu je naročila, da mu ni treba priti domu na kosilo. Ko se je John vrnil na dom zvečer, je našel stanovanje prazno. Njegova žena, 8mesečni sinček Jozef in 26 letni boarder Mihael Yes (Zess) so izginili. Z njimi pa je izginilo tudi \$500, katere si je John prihranil v dolgih letih. Zapuščeni se je podal takoj na iskanje, da dobi vsaj otroka nazaj. V Duluthu je našel prvo sled. Našel je prtljago beguncev, za katero je bilo naročeno, da se pošlje v Milwaukee. Tukaj je vzel na pomoč policijo. V pondeljek se mu je posrečilo po dolgem iskanju, da je srečal na Reed St. zapeljivca. Na povelje policije, mu je moral ta pokazati svoje stanovanje na 260 Walker St. Detektiv je ubeglo ženo in boarderja arestal, Prebig pa je vzel svojega deteta ter se odpeljal ž njim na Evelet, Minn., kjer živi njegova sestra.

Ko je zapustil Milwaukee je rekel: "Jaz sem sedaj zadovoljen. Ako noče moja žena živeti z menoj, je to njej popolnoma na prosto. Kar sem hotel dobiti, je dete in tega sedaj imam, ker ga ljubim."

Arestana sta bila, ona radi nezvestobe in on radi zapeljivanja. Zasllišana sta bila v tork pred distriktnim sodnikom ter sta bila oddana municipalnemu sodišču v obsodbo. Varščina je določena na \$1000.

Ženska obešena.

Winnipeg, Man. — Obešena je bila Mrs. Tennie Malone, služkinja, obojena, da je pretepla svojo gospodinjico Mrs. Mary Hamilton staro 83 let tako močno, da je ta umrla. Obojenka je do zadnje ure zadrževala svojo nedolžnost. Naravnostnih dokazov proti njeni bilo; samo okolnosti so pričale zoper njo. Malone je prišla v Ameriko pred 6. leti s svojim možem iz Avstrije; živila nista skupaj z možem, ampak sta delala ločeno na raznih farmah.

Malone je bila obdolžena, da je pretepla s palico gospodinjico in jo ubila, ker je bila odpuščena iz službe. Obtoženka se je zagovarjala, da ni vedela, kako je našla njena gospodinja smrt ter navedla, da je dobila madeže krvi na svojo obleko med delom, ko je sekala drva in ji je kos lesa odletelo na nos, vsled česar je krvavela ter dobila krvave madeže.

Zdravnik spoznan krivim.

Dr. A. H. Little iz Kilbourn Ave je bil spoznan od porote krivim umora 2. vrste. V decembru p. l. je namreč operiral farmarsko hčerko Marto Dannies iz Random Lake pri Sheboyganu, kar je imelo za posledico smrt dekleta v bolnišnici v Sheboyganu. Glavna priča zoper njega je bil John Haeske, brivec iz Random Lake, ki je izpovedal, da je on plačal dekletu vse stroške v Milwaukee in nazaj ter dobil zdravnika Little in plačal za operacijo, ker niso pomagale medicine, katere je dobil pri Dr. Little, da odpravi nezaželjene posledice greha. Kazen za ta prestop je od šestih do osem let v Waupun. Dr. Little je že bil prej obdolžen dvakrat enakega prestopka, toda je bil vedno oproščen.

Stavka molderjev

V tovarni Lindeman & Hoverson Co so molderji na stavki za boljše razmere. Zahtevajo v prvi vrsti, da se izvoli izmed delavcev in uradnikov družbe odbor, ki bi naj določil cene delu posameznim komadom pri delu od komada in da se prizna unija. Na stavki je 75 delavcev. Družba si prizadeva, da bi stavko razbila.

Devet urno delo za ženske

Indianapolis, Ind. — Senat je sprejel predlog 37 proti 5 glasovi, ki določa, da je za ženske dovolj na dan 9 ur dela ali 54 na teden. Izvzete so le telefon družbe, trgovine in pralnice. Predloga senatorja Hudzins za osemurno delo je bila spremenjena v 54 urno delo po dolgi vroči debati.

Novice iz stare domovine.

Brzjavni naznanjajo o velikem pomanjkanju premoga in drv po vsej srednji Evropi, kakor tudi pomanjkanje živeža. Stanje je za vse sloje neznosno, posebno še v Avstriji. Copenhagen, Berlin, Dunaj in druga velika mesta so temna. Gledišča in druga zabavišča so zaprli, da se hrani s premogom.

Demonstracije se vrše vsepovsod in ljudska nevolja narašča. V Avstriji so razmere od dne do dne strašnejše. Po deželi, kjer nima ljudstvo drv, je udrlo v gozdove ter seka, kar jim pride pod roke. Ne vpraša se več, čegava so drevesa. Vlada je potrpežljiva, ker nima moči, da bi nastopila proti njim, ker se to vrši vsepovsod enako.

Skrivnostni državni uradnik.

Vlada je bila prebujena iz svojega spanja vsled nemirov in protestov, ki so se vršili po raznih velikih mestih. Gospodje so sprevideali, da je potreba nekaj ukreniti. Da bi pričeli na pravem mestu, to jim za enkrat ni padlo v glavo. Poslali pa so v Minneapolis tajnega agenta, kateri je imel kar naenkrat velik vspeh. Veliki mlini v Minneapolis so začeli delati noč in dan. Popreje ni bilo mogoče poslati žita naprej, potem pa je odrinilo naenkrat 20 tovornih voz polnih moke proti Chicagu. Drugih 200 voz je odšlo za državo New England, kjer vlada veliko pomanjkanje. Ta vlak ima pravico, da vozi brez zadržke noč in dan, kakor kak oseben vlak. Druge velike množine moke bodo odšle v nekaj dneh. Tako govori poročilo. Mi pa se ne veselimo tega, ker vemo, da ne bomo dobili obljubljenega še tako kmalu, ker bodo drugi spekulanti naložili to v skladišča in ljudstvo bo še moralo trpeti nadalje. Edini, ki bi zamogel razvozljati naenkrat ta voz, bi bila postavodaja, toda ta ne bo tega storila, ker je ljudstvo pri volitvah tja poslalo zastopnike, ki kapitala mesto svoje.

Vedno preiskava

Vlada je odredila preiskavo, odkod pride pomanjkanje in draginja. To izgleda, kakor ako bi se pijanec čudil zakaj je pijan, poka se je napil preje žganja.

Gospodje v Washingtonu vedo dobro, od prihaja draginja, vedo dobro, da so skladišča polna, vedo natanko, koliko milijonov so vredna živila, ki zapuste vsak dan New York ali druga pristanišča za Evropo, ker je ravno sedaj izdala poročilo o tem, kar smo prinesli na drugem mestu. Vse vedo dobro, kakor tudi, da narod strada; vseeno pa so odredili preiskavo, od kod vendar prihaja ta preklicana draginja in pomanjkanje. Take preiskave niso drugega kot pesek v oči. Merodajne osebe dobro vedo, da se bo ljudstvo s tem zadovoljilo.

Ljudstvo se pač da rado voditi za nos, ker noče samo misliti ničesar. Raje hodi poslušati Billy Sunday-a, kako posušiti države mesto, da bi poslušali ljudi, ki jim povedo, kako odpraviti draginjo in pomanjkanje.

Podržaviti bi bilo samo treba železnice, skladišča, iztreti spekulante ter odrediti, da bi prišli vsi farmerski pridelki iz rok farmerja naravnost v roke ljudstva. Tako so storili v Avstraliji in dežela danes ne ve, kaj je draginja. Delavski zastopniki so tamkaj odpravili vse spekulante, ki so se popreje bogatili na račun prebivalstva. Pred kratkim je došlo poročilo iz Avstralije, da je vlada pokupila za tri leta vnaprej poljske pridelke od farmerjev. Isti so dobili gotovo vsoto denarja, oddali vladi žito in vlada ga odda brez dobička ljudstvu. Kadar bo stopilo ameriško delavstvo v dobo zavednosti, bo tudi tukaj tako, ter ne bo treba nobenih preizkav!

Holandska in Nemčija.

Holandska je izjavila, da je zadovoljna, da prejme za vsak parnik, ki ga bodo potopili Nemci v submarinskem vojevanju, za njega od Nemčije novega.

Vojna s submarini.

Nemci nadaljujejo s svojo brezobzirno vojno s submarini ter potapljaajo vse ladje, ki jih zamo-rejo. S tem so napravili zaveznikom že ogromno veliko škodo. Da ima to precej upliva pri življenjskem vprašanju v Franciji in v Angliji, se vidi iz tega, ker so pričeli postajati skrbnejši glede živil in upeljivati krušne karte, kot jih že imajo osrednji zavezniki skoraj od početka vojne.

Združene države se še o tem niso odločile, kako rešiti submarinsko vprašanje. Predsednik Wilson je že zahteval v kongresu, da se mu da polno moč, da sme ukreniti vse potrebno. Toda med zastopniki se je oglasila opozicija predsednikovi zahtevi, namreč da se mu ne dovoli tako dalekosežnih moči, kot je predlagano.

Prekinjenje diplomatskih zvez z Avstrijo se še do sedaj ni izvršilo. Pred kratkim došli poslanik Avstrije še vedno čaka na odrešenje. On je sicer tukaj pripravljen, da bi nastopil svoj urad, toda Združene države ga še do sedaj nikakor niso sprejele kot takega, kar vsekakor znači, da še ni razmerje z Avstrijo rešeno in se še je vedno bati, da se lahko vsaki čas diplomatske zveze prekinejo.

Povod, da je zahteval predsednik več moči glede vojevanja Nemčije s podmorskimi čolni je dala potopitev parnika Laconia, s katerim so se potopili tudi trije ameriški državljani.

Nemški poslanik odjadral.

Nemški poslanik Bernstorff je zapustil Halifax na parniku Frederick VIII v tork ob pol osmi uri zvečer proti Copenhagenu. Angleži so ga doobra preiskali kakor tudi njegovo spremstvo. Pri preiskavi so jim odtrgali celo guminaste podpetnike.

Gospa Sakser umrla.

Umrla je v soboto zvečer gospa Sakser, rojena Brajar, soproga Frank Sakserja, izdajatelj Glas Naroda vsled operacije na slepiču. Pokojna je mnogo priponogla s svojo pridnostjo in energijo k obstanku lista, ko je pričel izhajati Glas Naroda ter je še oral ledino med slovenskim narodom v Ameriki.

Koliko živeža se izvaž

iz Amerike.

Podatki vlade nam kažejo velikanske množine živil, ki se izvažajo iz Združenih držav v Evropo. Odkar traja vojna, se je izvozilo toliko živeža, da bi zadostovalo, da se dobi iz tega žita po deset hlebov kruha na mesec za vsakega moža, ženo in otroka v Združenih državah. Samo iz žita, ki se je izvozilo zadnji mesec, bi se dobilo 1,470,038,160 hlebov kruha. Mesa, masla, slanina, sira umetnega masla, rozin, je bilo izvozenega od kar je vojna za \$500,000,000.

Skupno se je izvozilo leta 1914 ranega blaga za \$384,440,466, leta 1916 pa že za \$755,953,247, torej skoraj že za polovico več. In kdo ima dobiček od tega?

Benetke napadene 21 krat.

Benetke — Benetke so bile napadene že 21 krat po zraku, od kar traja vojna z Italijo. Prvič se je to zgodilo še tisti dan, ko je bila napovedana vojna. Usri napadi so se izvršili iz zraka z eroplani.

150 milijonov funtov mesa v ledenicah.

Mestna uprava v Chicagu je pustila preiskati nekaj največjih skladišč, kjer se hranijo živila vseh vrst. Vspeh te preizkave je bil tak, da ne more nihče več trditi, da ni dovolj živil na razpolago. Zatrjevanje kapitalističnih časopisov in opravičevanje lopovskih spekulantov ne bode sedaj več držalo; tudi najbolj zavedni med ljudstvom bodo priznali, da je ameriški narod izroččen na milost in nemilost v roke nekaj ducatov lopovov, ki mu nemoteno pijejo kri in ga izžemajo, kakor se jim poljubi.

Policija je našla v dveh največjih skladiščih in sicer v Illinois Cold Storage Co in Swift & Co. čez 30 milijonov funtov raznega zmazlega mesa, ki že leži tamkaj leta in mesece. Računi se da se nahaja v skladiščih okoli 150 milijonov funtov govedine in polovico toliko svinjine. Na primer Hammond Cold Storage Co ima 30 milijonov mesa razne vrste v skladiščih. Razven tega je pa še veliko število drugih skladišč, katerih zaloge so tudi veliksanske. Vzlie temu pa naraščajo cene. Ljudstvo je razburjeno in vlada preiskuje; to je pa tudi vse kar bo storila. Naslednje številke nam daje natančno sliko o delu zalog. V skladiščih so našli naslednje množine mesa, rib in masla:

Govedine 23,128,954 funtov, slanine 5,624,738 funtov, ovčjega mesa 369,126, masla 506,256, perutnine 3,785,340 funtov in rib 1,828 funtov.

Pomisli pri vsem tem se morra, da je v vseh večjih mestih enako; nadalje, da leži na železnicah na milijone funtov mesa, ki čaka, da bode poslano v Evropo. Tako nam zapoveduje le nekaj oseb, po kakni ceni bomo plačali meso, ako hočemo jesti.

Nesreča v Wauwatosa

Frank Wolatchik iz Wauwatosa je peljal v tork zvečer svojo sestro Mrs. A. Schwindel z vozom iz dela. Na križišču State St. je zadel osební vlak Ch. Milwaukee železnice v voz ter na mestu ubil oca, na konja in težko ranil Mrs. Schwindel. Njen brat ni dobil nobenih poškodb.

Gostilne okoli vojaškega doma

Madison — Predloga Schiewitza v poslanski zbornici je bila odbita z 45 proti 42 glasovi, da bi se gostilne okoli Soldier's home odpravile. Evjue je poročal, da se bode moral zapreti vojaški dom, ker se ne zapro gostilne, Hansen pa je protiugovarjal, da bodo vojaki lahko dobili pijačo drugje, ako se gostilne okoli doma zapro.

Za nekaj časa bo zopet s tem vprašanjem mir.

Turk in Anglež v boju.

Vojna med Angleži in Turki se je presadila tudi v Milwaukee. Ahmet Said, turčin se je sprl v salunu na 279 Fourth St s Frank Shecan, Angležem, katerega je vrgel skozi okno ter razbil šipo. Na sodišču je Turk povedal, da je premikastil nekega Angleža, toda ni vedel, da je koga ranil. Kaznovan je bil z \$10 in stroški.

Roparji ukradli \$15,000.

Daytona, Fla. — Roparji so vlomili v First National Bank ter ukradli iz blagajne 15 tisoč dolarjev v gotovini in vrednostnih papirjih. Sprejeli so pa \$4000.

"SLOVENIJA"

The Slovenia

Tednik.

Izhaja vsaki petek.

Izdajatelj: Družba Slovenija.
408 Park St., Milwaukee, Wis.
Telefon Hanover 4187-R

Naročnina:

Vse leto \$1.50
Pol leta \$-75
3 mesece \$-40

"THE SLOVENIA"

Weekly.

Publisher: Slovenia Publish. Co.
Owned by F. X. Veranich.
408 Park St., Milwaukee, Wis.

Subscription.

One year \$1.50
6 months \$-75
3 months \$-40

Posamezna številka 5 centov

47

Iz zgodovine delavskih bojev v Ameriki.

Prva stavka delavcev v Združenih državah se je vršila leta 1802. v New Yorku. John Bach, McMaster piše v svoji knjigi: "History of the People of the United States": Mornarji, ki so dobivali plačo \$10.00 na mesec, so zahtevali \$14.00. Zahteva je bila odklonjena. Tedaj so se zbrali skupaj in korakali po mestu ob reki z godbo na čelu. Druge zadovoljne so prisilili, da so se jim pridružili. Toda stavka je bila le kratka; kmalu so prišli policisti, pograbilii vodje in jih pometali v ječo. Neorganizirani delavci so bili takoj vgnani. Tako se je končala prva stavka.

Kako se je borilo delavstvo poznejša leta, kake so bile tedanje plače in kak je bil delavni čas, nam pripoveduje Arthur E. Holder, znani strojni filozof v svoji knjigi, iz katere smo posneli sledeče:

V mesecu septembru 1793 se je položil temeljni kamen 'državni palači' v Washingtonu in delo se je pričelo na vseh straneh. Pri tem delu so bili pred vsemi angleški (britski) rokodelci. Njihovo delo se je pričelo s solnčnim izhodom in končalo z zahodom. Povprečne plače za izučene so bile 50 centov na dan. Sto let kasneje, to je leta 1904 so na istem poslopiju dozidaval in del. Tedaj so bili zaposleni samo v Ameriki rojeni rokodelci in njih plača je bila pri osemurnem delu povprečno \$4 na dan. Torej so delavci dobili sto let pozneje pri osemurnem delu za eno uro dela toliko, kakor poprej za ves dan, ki je trajal od zgodaj zjutraj do poznega večera.

Seth. Luther, mehanec, je spisal knjigo o delavskih razmerah prejšnjih časov. V njej pripoveduje, da so leta 1832 in še mnogo pozneje delali v predilnicah v New England po 12 do 15 ur na dan. Se leta 1844 so pričeli delati ob 5. uri zjutraj in nehali ob 7. uri zvečer; pol ure so imeli časa za kosilo in ravno toliko za zajutrak.

Ženske in otroci v Paterson N. Y. so pričeli delati ob polu peti uri zjutraj. Upeljano je bilo tudi, da so morali delavci vsaki teden plačevati poseben davek za cerkve. Kdor je brez vzroka zamudil mašo ali pridigo, je izgubil delo. Učilo se jih je vedno v cerkvi, da morajo biti vedno z vsem zadovoljni. Večina jih je umrla v zgodnji mladosti na sušici.

Tkalci na roke v Baltimore so zaslužili 65 do 71 centov na dan. Plačevati pa so morali tudi še posebe za šolo in so trpeli veliko pomanjkanje. Po večini niso otroci obiskovali šole, ker stariši niso zamogli plačevati. Tedaj so se podali na cesto in demonstrirali. V kratkem času so dobili deseturno delo in višjo plačo. V New Yorku so v ladjedelnicah pričeli delati, ko so se prikazali prvi žarki sonca in končali, ko je bila tema. Tedaj je bilo v navadi, da so šli delavci, stari in mladi včasih po desetkrat po požirek žganja v salun. Eno leto po osvojevalni vojni so bili delavci zelo redki in plače so se zvišale

vendar pa niso niti tesarji zaslužili več, kakor \$1.33 na dan pri 12 do 14 urnem delu.

Zidarji v Newburyport so bili po postavi zadržani, da niso smeli zahtevati več kakor \$1.50 na dan. Danes so plače za iste \$4.00 do \$7 na dan za osem ur dela. Navadni delavci so dobili okrog leta 1777 po 7 centov na dan in hrano ali pa \$1 brez hrane in stanovanja. Delavni čas seveda je bil po solnčni svetlobi. Tako se je vršil razvoj od tega časa na polju dela.

Gotovo pa je, da je bil delavec v teh časih duševno manj izmučen, kakor pa danes, ko mu stroj in sistematično delo pije kri in mozeg iz telesa.

V znamenju prosperitete.

V New Yorku so se vršile in se še vrše vsaki dan demonstracije proti draginji. Ženske z otroci v naročju, po večini "svobodne" ameriške žene so vpile po cestah, da gladijejo. "Obljubila" se jim je pomoč?

V Philadelphiji so se vršili veliki nemiri; eden ubit in osem ranjenih. — Ljudstvo je obupano. Nemore več preživeti sebe in detet. V Chicagu se boje nemirov. Ljudska jeza narašča; enako se godi po vsej državi. Svoboda, velika, bogata država, ki zamore zalagati zaveznike z vsemi živili, pa strada. In vrhu tega je še vojna pred vratmi.

Nenasitne tolpe izkoriščevalcev pa žanjejo dalje, kopičijo milijarde, nakupičene iz solz in krvi bednega ljudstva. Na dan, ko so obhajale Združene države 'rojstvo' svojega očeta Washingtona, so nam prinesli brzogavi te novice. Pa ne samo teh! Čitajmo! Newyorško luko je danes zapustilo 20 velikih ladij, naloženih z živežem. Plule so na Angleško. V Chicagu so skladišča napolnjena do stropa; dovolj je vsega, več kot se more rabiti.

Po železnicah stoji na stotine vozov, napolnjenih z mesom za vojno.

Vzgojitelji malega, par let starega milijonarskega Astorja naznajo širši javnosti, da ne morejo mladega gospoda preživeti z \$75 na dan.

V kopalščih v Floridi so milijonarji izvolili poseben odbor, ki mu skrbeti, da bodo zabave bolj mnogovrstne. "Plemenita" gospoda se je naveličala že vsega. To vse se godi v dvajsetem stoletju in vzlic temu je na tisoče delavcev, ki še vedno spe, katerih ne vzbudi niti to nasprotje med delom in velekapiatom. Kedar se bodo vendar enkrat zdramili?

MNENJA IN DOPISI NAŠIH ČITATELJEV.

Pod tem napisom bode priobčevala Slovenija mnenja, kritike in dopise svojih čitateljev brezplačno. Vsak dopisnik je za svoj opis odgovoren sam. Spisi naj bodo kratki in jedrati. Otrokovanja, prepri, osebnosti ali dopisi razaljive vsebine ali ki so pisani v nedostojnem jeziku se ne priobčijo. Vsak dopisnik mora navesti svoje ime in naslov, ki se ne priobči, ako dopisnik to zahteva.

ZA DOPISE NI ODGOVORNO UREDNIŠTVO.

Milwaukee, Wis.

Uredništvo Slovenije: — Ker je Milwaukee dobila novega junaka v svojo sredino, zato bi rad videl, ako bi natisnili te le moje vrstice.

Na seji Ljubencev je bilo naročeno Kopusarju, našemu novemu junaku, da naj piše na slovenske liste, da priredijo Ljubenci veselico v prid siromakom iz občine Ljubno. Namesto, da bi res to napravil, je razlil ves svoj žolc čez milwaški časopis in čez vso naselbino. S tem je škodoval prireditvi, da se jih mnogo ni udeležilo in je oškodoval ljubenske siromake za lepe dolarje.

Napravili smo dobro, pa bi še bili boljše. Zato hočem jaz nekoliko popisati preteklost tega nepridiprava. Joe Kopušar je sin precej premožnega posestnika na Ljubnem na Spodnjem Stajerskem, kateri se zdijo, da so nekoliko več, kakor smo pa drugi, kateri nismo bili toliko srečni, da bi se rodili od premožnih posestnikov. Zato še hoče biti ta fant miraj Kopušarjev in ne Joe Kopušar, kakor je njegovo pravo ime. Svojega imena se namreč sramuje med nepoznanimi in se

izdaja za Kasper. Pasalo bi mu pa Gašper. Že kot solski paglavce je bil vedno prepirljiv in neubogljiv, da mu ni bilo para. Nadučitelj Vudler mu jih je pogosto nadeval, ker namesto, da bi zabajal v šolo, je rajše hodil za njo. Ko je zapustil šolo, je starišem delal veliko preglavic, da si je očel belil glavo noč in dan, kako bi ga poboljšal. Bilo je vse zaman. Posvetovala sta se z materjo, da ga pošljeta v Ameriko, da bosta imela vsaj na stare dni mir pred tem neubogljivim Jožu, kateri jim je bil vedno v nadlego. Ko je bil Jože star nekaj nad 17 let, jo je moral popihati s trebihom za kruhom v Ameriko.

Ko jo je Jože pripihal v Port Washington, je bil nekaj časa še precej al rajt. Kakor hitro se je pa nekoliko razgledal in se je našel svobodnega zraka, je postal zopet nepridiprav Jože. Kjer je bil na hrani, povsod se je pripiral s sotovariši, da on največ ve, največ zna in da je najboljši. Destikrat je prišlo do spora, da je moral ta ali oni se selit od hiše. Tudi Port Washington ni bil več za njega, rekel je, da jim bo tam pokazal, kaj vse da zna. Prišel je v Milwaukee, kjer je vodil svoj posel prepira naprej ter delal raz por, kjer je le mogel. Pristopil je tudi k društvam, pa ker ni dobil nobene komande je kmalu odstopil in kjer je količjak mogel je nasprotoval vsaki prireditvi in sploh vsakemu napredku.

Ko je imel pevski klub Zvon razvite zastave, je seveda Jože moral biti zraven, da bi napravil kakšen prepir. Gledal je, kako so predsedniki od vseh društev zabijali žreblje in s kratkimi besedami vsodbujali ljudi k nadaljnjemu napredku naselbine. Tedaj se je temu nepridipravu Jožetu zaželelo biti za en čas predsednik. Šel je na oder, zabil žebelj v imenu Jugoslovanske stavbinske družbe in je podaril celih pet centov, če je bil prav žebelj vreden blizu dolar. Član družbe ni bil nikoli. Misli si je, tukaj sem izvršil zopet imenitno svojo obrt. To bode nekaj krega in prepira po naselbini. Drugi dan so prišli z nekaterimi lancmani skupaj v gostilni in so mu prav pošteno prerahljali njegove kosti. Ni mu še bilo dovolj tega dejanja. Dobil je sliko od tedanjega jevskega kluba Zvon in zaznamoval vse, katere je spoznal za pevce, druge je pomazal, sovravnikom je pa očel iztaknil. Misli si je, zopet sem izvršil pošteno svojo prepirljivsko obrt. Člani kluba in sploh kdor ga je poznal, ga je imel za malo natrkanega. Tako je delal prepir tu, prepir tam, tako dolgo, da so mu na več krajih vrata pokazali. Tla so mu postala prevroča v Milwaukee, za to jo je popihal nekam v Michigan. Pa ni dolgo trajalo, prišel je zopet nazaj. Potepal se je okoli, ker mu je delo smrdelo, prodajal je ničvredne gladilnike za visoko ceno, čakal je v salonih na drinke, tratil je Bogu čas tako dolgo, da so na West Allisu začeli delati šrapnela. Tedaj si je fant mislil, to bode za mene pravno delo in bom s tem zopet dobro izvršil svojo obrt in bodem pomagal ameriškim kapitalistom da bodo lahko v stari domovini pobijali moje rojake. Tukaj bodem pa pošteno jezil svoje ljudi in tako opravljal svoj prepirljivi posel naprej.

Ako sreča rojaka Ljubenca, na mesto, da bi ga pozdravil, kakor se spodobi za človeka, zasučel tisto kuštravo glavo v stran, ali jo v tla povesi, da bi ja njegove zmešane oči ne videle svojega rojaka in jo tako kavališko rajža naprej. Zaničuje tudi vsako starokrajško šego in sploh vse, kar je slovenskega, čeprav sam pravilno drugega ne zna. Sedaj se je pa spravlil še nad Slovenijo čes moram vršiti svojo obrt na prej. Slovenija je list naprednega mišljenja, ga čislamo in ga radi podpiramo, ker naselbina kakor je Milwaukee potrebuje svoj list.

Ljubenc.

(Opomba uredništva: Ko bi nas Kopušar ne bil napadel tako osebno, bi ne priobčili tega dopisa, ker osebnih in prepirljivih stvari ne priobčujemo. Kakor vidite smo izpustili vse, kar je bilo žaljivo.)

West Allis, Wis. 25. feb. '17

Ker je odstavek o lepih obrazkih in kratkohlačnikih v zadnji "Extra izdaji" jako razburil duhove, bodi na tem mestu povedano, da imenovani odstavek ni bil naperjen proti nobenemu West Alličanu. Prosim, da prečitajo dotični odstavek še enkrat ter se bode prepričali. Namenjen je bil sicer na gotovo adresu, a ne tja, kjer se čutijo najbolj užaljene.

Toliko v pojasnilo!

Frank Puncer.

Red v družini.

Vsako ljubi red. Red je ono, kar naredi življenje udobnejše in lepše. Ako ni reda v armadi, ni ista zmožna, da doseže kako zmag, akoravno je desetkrat večja od sovražne. Ako ni reda v tovarni, ne more lastnik pričakovati, da bo njegovo podjetje napredovalo.

Red mora biti povsod v življenju; v naravi. Kjer ga ni, ni blagostanja in napredovanja in ako ga ni v družini, ni sreče.

In ravno v tem se med nami veliko greši. Povsod najdemo nesrečne družine in to so take, ki ne poznajo sloge in harmonije med štirimi stenami. To je žalostno. Vsi člani družine trpe, po sebo pa še otroci, kateri bodo gotovo pozneje nesrečni ali pa ne bodo imeli vspeha v življenju.

Da je red v družini, morata oči in mati delati skupno roka z roko. Mož se mora držati ravne poti in ne sme zanemarjati družine. Ako je žena malomarna, jo mora priveriti na pravo pot. Z dobro besedo bode opravil največ. Ako pa je potreba, pa mora biti tudi strog. Toda pravico do tega pa ima samo, ako se sam drži reda ter daje dober vzgled.

Glavno pa leži na ženi, da je v družini red. Res je, da imamo mnogo revnih žen, ki imajo pri tem težave, čisto se zelo velike, ako imajo kopicio majhnih otrok, toda ako je le količjak mogoče, se morajo tudi one truditi, da obdrže v hiši red.

Najvažnejšo vlogo pri tem igra nažnost. Snažno stanovanje je polovico sreče v hiši. Red mora biti tudi v kuhinji, pri obleki in pri perilu. Red pri nakupovanju. Nekatere ženske so vedno na potu med prodajalno in domom. Kupujejo vedno in nikdar niso založene. To poveča stroške in delo in povzroči večkrat jezo.

Nekatere ženske tudi ne drže reda pri svoji obleki; so nesnažne, zanemarjene, kar mnogokrat zakrivi, da ni sreče v hiši. Ako žena ne pazi na sebe, kako pa bode pazila na otroke. Nered pri vzgoji otrok, to je najhujše za družino. V tem se pač zagreši največkrat od strani mater. Mož je v tovarni in ostanejo mu le kratke ure, katere lahko posveti svoji družini. Ravno zaradi tega se mora mati truditi, da nadomestuje očeta. Toda koliko se pri tem zagreši! Mnogokrat so malenkosti, katerih mati ne opazi, ki pa zelo slabo uplivajo na otročjo нрав. Mati naj nadzoruje otroke vedno, vsako uro. Naj pazi na vsako malenkost in opominja troka za vsak mali nered. Večkrat se pripeti, da uči oče otroka v gotovi stvari in vidi se, da otrok stori to, ako se ga opominja vedno znova. Dolžnost matere je da izpopolnjuje to, kar je oče pričel in da tega ne zanemarja. Ko on odide v tovarno, so otroci proti in pozabijo na red in na vse. Kako bode slabo to za nje, kar dar bodo šli v svet ne da bi bil navajeni na red. Mnogokrat se malenkosti, katerih oče ali mati ne upoštevata, vendar pa bi to pomagalo, da se otrok navad pologoma na red. Naj se gleda: da se umijejo temeljito, da ne pridejo v hišo z zamazano obleko. Navadi se jih naj, da položijo zvečer svojo obleko lepo na svojo mesto in da je ne pomečejo pokotih. Otroci se naj ne pustijo, da razmetujejo šolske knjige in druge stvari. Vse mora biti na

svojem mestu. Šolske naloge naj izvrše vestno in skrbno. Varovati se morajo otroci tudi pred slabobruščino. Ne sme se jih pustiti, da poslušajo umazane pogovore odrastlih. Pri učenju se jih lahko vsodbuja z malimi darovi, ako prinese dobro spričevalo. S tem bodo ista vedno boljša. Otroci dobi veselje in se potrudijo. Ako je pa otrok slabe glave, se ga ne sme kaznovati, ako se slabo uči.

Da so otroci snažni se doseže, ako se jih primora, da si sami, kolikor jim dopuščajo moči, snažijo svojo obleko in čevlje.

S tem smo podali nekaj navodil v upanju, da bodo dobrodošla našim družinam. Časopisi drugih jezikov posvetijo temu vprašanju vsaki dan cele strani. Tudi mi hočemo storiti nekaj v tej smeri.

DROBNE VESTI

Sodišče v Baltimore je naročilo ženi, ki je že bila ločena drugič, da plača račun za poročno obleko njenega drugega ženina, ki je pa sedaj že od nje ločen. Dolžna vsota je znašala \$22. Ženin je bil star še le 19 let v času poroke. Sodišče je razsodilo po principu, da žena gotovo ne more nasprotovati kupiti ženinu obleko, ker je ta bil še otrok ter je vsled tega dolžnost žene, da za otroka skrbi in ga vzgoji.

Pet tisoč dolarjev v "greenbacks" je bilo skritih čez 50 let pod streho hiše Miss Annette Perham v Marysville, Cal. Pred kratkim je najela stara gospodična mimoprišedšega trampa, da očisti podstrešno sobo in ta je našel ta skriti denar. Sovasčani pravijo, da mu je dala gospodična zato 50 centov nagrade, ko ji je izročil najdeno vsoto in povrh še zlati nauk, da je poštenost najlepša čednost vsakega človeka.

Tatovi so postali umetniki. Tri je tatovi v San Francisco so iznašli popolnoma nove metode. Tat štev. 1 je prišel v salun Wm. Burkholz ter se nato podal v klet. Nekaj minut pozneje je prišel tat št. 2, naročil pijačo ter se podal v klet. Hitro nato je priletel nazaj ter razburjen naznanil, da je našel doli nekega moža v umirajočem stanju. Burkholz je šel z njim dol in med tem časom, ko sta se trudila oživeti umirajočega, je prišel tat št. 3 v gostilno ter izpraznil gostilničarjevo blagajno.

Vaclav Papupinski v Detroit Mich., ne bo več prepovedal svoji ženi rabiti praška in mazil za olepšanje obraza, kot je navada pri modernih damah, kajti njegova boljša polovica Jadviga je dossegla pred sodnikom, da je sodnik prepovedal možu vtikati se v toileto žene. Jadviga je izpovedala, da njen mož hoče vedno nositi črne svilene nogavice z belimi pasovi, da si krasni noge ter da rabi sam prašek za olepšanje obraza in si barva ustnice in obrvi ter se parfumira in s tem poroši več kot mu dovoljujejo njegove življenske razmere.

Ljubica francoskega kralja.

Ludovik XV. je bil, kakor znano, samo igrača v rokah svoje priležnice, zloglasne Pompadour.

V državi je bilo, kakor je bila njena volja. Ponos te ženske, ki se je dvignila iz preprostega stanu do kraljevega prestola, je bil neznošen. V stanovanju, kjer je sprejemala obiske, ni bilo nobenega stola razen njenega, da se ni mogel nikdo vvesti v njeni navzočnosti. Princi in kardinali niso dobili stola; vendar p. tudi sama ni rabila sedeža pri takih obiskih. Na dvoru so se odigravali vedno smešnejši prizori. Najvišji plemenitši so morali v svoji bogati opravi igrati lakaje ter stati s servijeto pod pazduho za njenim sedežem.

Njena naslednica Dubarry je šla še dalje. Ta je zapovedala celo kralju samemu, da ji je stregel. Bil je smešen pogled, kadar je kralj v rudečem kraljevem plašču s krono na glavi pripravljal svoji ljubici kavo.

FRANK FRANCIC
zastopnik za
prvovrstno
dobro
poceni
ŽGANJE
in vsakovrstne likerje.
ZAPOMNITE SI
da ste pri njem postreženi
boljše in bolj točno kot kje
drugje; obenem pa podpirate
svojega rojaka.

SLOVENCI in HRVATI!
Vabim Vas, da me obiščete v
mojih prostorih na
173 SO. WATER ST.
Pri meni boste najboljšo postreženi s svežim PABST pivom, domačim vinom in izvrstnim žganjem.
Imam tudi sobe po nizki ceni
Na svidenje!
MIKE HUDAJ

Bratom Slovencem
in
Hrvatom
priporočam svoje
BRIVNICO
z dobrim in točnim
delom.
Pridite
in
prepričajte
se!
S. FABIJANČIČ
5124 1/2 National Ave., West Allis.

NAJ CENEJE
Zanesljivejše
HITREJE
POŠILJA
Denar v staro domovino
LOUIS BEWITZ
5226 National-av West Allis
Obenem priporočam rojakom svojo popolnoma novo urejeno gostilno, kjer lačne napojim in žejne nasitim.

VIL. J. GRONEWALD
Licencirani pogrebnik
in maziljenik
Cene nizke
347 REED ST. med National Ave.
in Walker St. MILAUKKEE.
Telefon Hanover 4497

Kadar potrebujete novo obleko ali kaka popravila, ne pozabite, da Vam to opravi dobro, hitro in po nizki ceni
FRANK TURK
526 Reed St.
Edini prvi slovenski unijski
KROJAČ

Nabavite si
to **GRAFONOLO** za
BOŽIČ
sedaj. - Cena
\$15.00 — do
\$200.00. Odplačilo \$1.00 na teden in več.

Winter Piano Co.
375 Grove Street

Ali veste, kje dobite dobro naravno domače vino? kakor tudi dobro BLATZ pivo in vse druge dobne tekočine za želedec?
Zglasite se pri
FRANK BREGANT
283 Reed Street
GOSTILNA IN PRENOČIŠČA
Tukaj boste vedno dobro postreženi

Kdor se je predznil tiste čase oprekati, da ni on kralj po božji volji, ta je dobil takoj vrv na vrat.

Vprašanje.
Kdo je bolj zadovoljen, ali oni, ki ima dvanajst otrok, ali oni, ki ima dvanajst milijonov?
Gotovo tisti, ki ima dvanajst otrok, ker oni z milijoni si še vedno želijo en milijon več.

Jugoslov. Podporna Zveza "Sloga"

VSTANOVLJENA L. 1914 INKORPORIRANA L. 1915
Sedež: Milwaukee, Wis.

UPRAVNI ODBOR:

Preds.: JOHN KRAINIC, 408 Park st, Milwaukee, Wis
Podp.: LEOP. ZORKO, 827 Indiana-av, Sheboygan, Wis
Tajnik: JOHN OCVRK, 440 S. Pierce-st, Milwaukee.
Blag.: MATH STIGLITZ, 415 Florida st. Milw., Wis.
Zap.: FR. MATITZ, 212 Greenbush st., Milwaukee, Wis

NADZORNI ODBOR:

I. Nadz.: IGN. KUSLJAN, 229-1 Ave., Milwaukee, Wis.
II. nadz.: ANT. TOMINSEK, 5323 Nat'l-av, W. Allis.
III. nadz.: JOE BENDA 471—53 Ave, W. Allis, Wis.

POROTNI ODBOR:

Preds.: ALOIS GOLOB, 114 Franklin Port Washingt.
JOHN STAMPFEL, Grafton, Wis
JOHN LENKO, 309 First-av, Milwaukee, Wis.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SEM, 298 — 4th Ave, Milwaukee, Wis.
MARTIN ROP, 308 Second Ave., Milwaukee, Wis.
JOHN WOHLGEMUTH, 822 Kinnickinnic-av, Milw.
Vrhovni zdravnik: Dr. P. Langland, Nat'l & Grove st
Glavne seje se vrše vsako tretjo sredo meseca v Iliria ob 8. uri zvečer.

Uradno glasilo: SLOVENIJA.

Naprej za večjo organizacijo.

Komaj se je začela splošna agitacija za J. P. Z. Sloga, že se je pokazal lep napredek. V prvih 2 mesecih tega leta smo dobili približno toliko novih članov in članic, kakor zadnjega pol leta. V Port Washingtonu se je ustanovilo žensko društvo pod imenom "Sestre Sloge" št. 8 J. P. Z. Sloga. Vsa čast bratu Zakrajščku, ker ta je že ustanovil tretje društvo pod okriljem J. P. Z. S.

Na West Allisu se tudi namerava v zelo kratkem času poklicati v življenje žensko društvo in nekateri člani že prav pridno agitirajo za njega. Kaj tacega mislim, bi se dalo tudi v Sheboyganu napraviti, kjer je že št. 4, ki je drugo najmočnejše društvo pri zvezi; prvo je št. 1. Samo resnega dela je treba in nekoliko agitacije, pa se vse napravi. Gl. odbor želi, da ko se snidemo v mesecu septembru na konvenciji v taščnji naselbini, da bode tam zastopan tudi ženski spol.

Glavni odbor bode poslal v vse večje naselbine po Wisconsinu organizatorje, da se ustanove društva, kjer jih še do sedaj ni. Pri J. P. Z. Sloga se lahko zavarujete za posmrtnino \$250, \$500 ali za \$1000 in za \$1 ali \$2 dnevno bolniške podpore.

Na moje dopise v zadnjih Slovenijah se jih je par oglasilo, da se ne strinjajo z agitacijo gl. odbora za zrebanje avtomobila. Tudi glavni odborniki se niso vsi strinjali z to idejo; zato smo pa vprašali vsa društva za svet in razen enega so vsa odgovorila, da se strinjajo s tem načrtom, ki je bil začetek pri glavnem odboru. Upam, da je vsak član na decembri seji vedel, za kaj da je glasoval. Pustimo sedaj pri miru razne nepotrebne debate in poprimimo se edino agitacijskega dela; skušajmo, da pridobi vsak član ali članica vsaj po enega novega člana ali članico do ko-

nec tega leta ter delujmo naprej za večjo J. P. Z. Sloga.

Z bratskim pozdravom
John Krainic, gl. predsednik.

IZ NASELBIN

MILWAUKEE IN OKOLICA

Steve Popowitch iz 419 Clinton St. je bil prepeljan v Emergency bolnišnico v ponedeljek z močnimi ranami na glavi in po obrazu, katere je zadobil v prepiru, z biljardno palico v lokalu na 340 Reed Stret.

Umrl je na West Allisu socialistični alderman prve varde Jozef Baloun, star 30 let v soboto v milwaški bolnišnici. Bolehal je že od decembra in pred enim tednom je bil prepeljan v bolnišnico. Zapušča vdovo in tri otročiče. Pokojni je bil dobro poznan med west allškimi Slovenci ter zelo priljubljen. — Mnogo ugi banja se vrši sedaj med Slovenci in Hrvati, koga bo imenoval župan Love na njegovo mesto.

V torek zvečer se je vršil velik shod v Auditorium, sklican od socialistične stranke in katerega namen je bil, protestirati proti vojni. Nastopilo je mnogo govornikov, ki so dokazali, da bodo Združene države imele velikansko izgubo na življenju in denarju, ako se vmešajo v vojno. Sklenila se je tudi tozadevna resolucija. Udeležilo se ga je 4000oseb.

Joseph Rubbe, zaposlen v mesnici na 265 Jefferson St. je skušal znižati vladajočo draginjo, vsled česar je bil arestan. Rubbe je kupil 100 funtov sladkorja za štiri dolarje, akoravno je sedaj cena \$7.75. Sladkor je ukradel Anton Frilka, voznik E. R. God-

frey družbe, grocerije na debelo. Rubbe je obdolžen, da je sprejmal ukradeni blago in Frilka, da ga je ukradel. Oba sta bila kaznovana, in sicer vsaki na \$15 v distriktnem sodišču.

Umrla je starišem Kodre, 322 Washington St. v torek zvečer šest mesečna hčerka Terezija.

V sredo popoldne je umrl starišem Anton Krebs pet letni sin Anton vsled operacije na glavi. Rojak Krebs stanuje na Kinnickinnic Ave. Bil je najstarejši sin. Pred nedolгим je na enaki bolezni umrla hčerka. Rojak Krebs čuti ta udarec zelo bridko, ker že sam boleha skoraj osem mesecev.

James Clemente, 17 let, toži po svojem varuhu Sebastian Clemente, električno železnico za \$5,000 odškodnine. Tožitelj navaja, da je stal v kari pri vratih, ko je sprevednik odprl vrata nenadoma, da je padel potem Clemente na tla iz kare ter pri tem zadobil stalno poškodbo in si tudi razbil obnem svojo violino.

Walter A. Stewart pa toži električno železnico za \$2000, ker je bil poškodovan zadnjega meseca aprila, ko je električna karta trčila v njegov tovorni avtomobil na Holton St in North Ave. Električna železnica pa zanika svojo krivdo ter toži proti za \$42.63 za svojo škodo.

"Dajte delavcem poštene plače ter opustite bonus-e! Ako dobe možje poštene plače, oni ne rabijo nobenega bonusa", je izjavil J. J. Flemming, tajnik stavbinskega obrtnega sveta, ko so mu pokazali izjavo, da dobe uslužbenci pri Pfister & Vogel usjernerne 10 odstotkov priboljška vsaki mesec. To se godi po načrtu, da dobi delavec 5 odstotkov na koncu vsakega meseca, ako dela vse dneve. Drugih 5 odstotkov pa je kot nagrada stalnim delavcem pri družbi. Alderman Wm. Coleman je rekel, da je sam ravnano tega prepričanja. "Družba skuša s temi bonusami delavce prepričati, da bi mislili, da dobe nekaj zastoj. Naj da družba osemurno delo, unijske plače in pravico organizirati se in potem ne bodo rabili nobenih bonusov delavci".

V nedeljo 4. t.m. imajo ob 2:30 popoldne jugoslovanski socialisti velik protestni shod v South Side Turn dvorani proti vojni.

Starišem Fr. Dragan, 243 Scott St. je prinesla štorklja močno zdravo punco ter napravila starišem veliko veselja.

V nedeljo popoldne se je vršila veselica Ljubencev v Harmoni dvorani s prav izvrstnim vpehom za reveže iz občine Ljubno. Kot se sliši bode čisti preostanek preseagal \$400, katerih bodo reveži gotovo prav veseli. Zabava se je vršila prav po domače, tako, da je bilo občinstvo najboljše volje, kar je imelo za posledico, da je licitacija prinesla nepričakovano visoko vsoto, menda čez sto dolarjev.

Zvečer so vprizorili igro enodejanko "Brat Sokol", katero so igrali sami Ljubenci. Kar je bilo starih igralcev, so pogodili vsi svoje vloge zadovoljivo, da celo izvrstno. Samo konec se je izvršil nekoliko prepovršno. Zdravnik, Dr. Janko Kremen (J. Kopušar) je bil za svojo vlogo prepovršen; svojemu stanu primerno celo smešen. Popolnoma naravno bi bilo, da bi bil zdravnik kazal več resnosti v svoji vlogi.

Vstanovila se je nova pralnica na vogalu 12th Ave in Greenfield pod imenom Royal Laundry Predsednik je Leo Krzycki, znani soc. alderman pred 4 leti in pri zadnjih volitvah kandidat za mestnega kontrolerja. Tajnik in blagajnik je W. Rybacki. Oba sta bila člana okrajnega izvrševalnega odbora in državnega izvrševalnega odbora soc. stranke. To je prva unijska pralnica v mestu

Milwaukee ter zasluži, da jo prijatelji organiziranega delavstva podpirajo.

Frank Simonet, grocer in mesar na 52nd in Nat'l Ave na West Allis je bil vložil 19. februarja 1914 peticijo za bankrot. V sredo je bil kaznovan z \$50 v zvezinim sodišču, potem, ko se je spoznal krivim, da je zaprisegel neresnico na seji upnikov zadnjega meseca aprila.

Thomas Karnivat, star 55 let, na 320 Canal St. je bil težko poškodovan, ko ga je zadela lokomotiva Ch. Milwaukee železnica na 19th St in St. Paul Ave. Počila mu je lobanja. Nahaja se v bolnišnici v umirajočem stanju.

Trikrat je v torek policijska ambulanca prepeljala 29 letnega Frank Moshea iz 812 Hinman St. v Emergency bolnišnico. Prve 2 krat je šel domu, potem ko so mu obvezali rane, ki jih je zadobil, ker se mu je izpoddrsnilo. Tretjič pa je padel v Menomenee reko v pristanišču na 8 St. ter je utonil, nakar so ga prepeljali v mrtvašnico z policijsko ambulanco.

SHEBOYGAN

Velika parada se je vršila v sredo 28. februarja ob 1. uri popoldne od postaje Ch. & N. Western železnice do Turner dvorane. Vrnili so se namreč sheboyganski miličarji, kompanije C., ki so bili prej na mehiški meji. Da se je počastilo njihovo "srečno" vrnitev, se jim je priredil ta sprejem.

V torek zvečer se je vršil shod prirejen od ženskega kluba v javni čitalnici, katerega namen je bil ustanoviti društvo Wisconsin Women's Suffrage ass.

Mrs. Thekla Erbe je sprejela \$1,677.48 na podlagi delavske kompenzacijske postave za smrt svojega moža Julius Erbe, ki je bil ubit pri nezgodi v tovarni Sheboygan Coaster & Wagon Works.

Assemblyman J. J. Koepsell je vložil v postavodajni predlog, da se ustanovi v Sheboyganu distriktno sodišče za Sheboygan county v letu 1919.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Čenjenim prijateljem in znancem naznanjam žalostno vest, da je preminila v torek zvečer na priljubljena hčerka v 6 mečni starosti

TEREZIJA KODRE

Zahvaljujemo se najiskrenejše botrom za krasne vence ter prijateljem za njihovo požrtvovanje za tako obilen obisk.

Terezija in Frank Kodre
Stariši
Milwaukee, 322 Washington Street 28. februarja 1917

Naznanilo

Naznanilo se vsem članom dr. Sloga št. 1. J. P. Z. Sloga, da se vrše redne seje vsako prvo soboto v mesecu in ne v petek, kot je to bilo lansko leto. Več članov je še, ki ne vedo tega, ker niso bili na glavni seji v mesecu decembru. — Nadalje naznanjam članom, da je društvo na svoji redni seji dne 3. februarja sklenilo, da dobe nagrado taisti člani, ki pridobe pet ali več novih članov katere predlagajo društvu. (Kdor bo predlagal pet ali več novih članov, bo videl sklep seje v zapisniku.

Apeliram na člane, da se bolj z veseljem udeležujejo seji in da se potrudijo, da pridobe kaj novih članov.

Kdor se hoče sedaj zavarovati za \$1000, se naj zglaš pri meni. Frank Matitz, tajnik dr. Sloga št. 1., 212 Greenbush St.

ZGUBIL SE JE

v soboto velik rujav pes s črnimi lisami, ki sliši na ime Leo. Kdor ga najde, dobi lepo nagrado. Nosi lajsens števil. 10216. Vrne se naj na 401 Grove St., John Magister.

POZOR ROJAKI!

Čistim, barvam in likam vse vrste klobuke, moške in ženske, slavnike in filc in pana ma po nizkih cenah po naj-novejši modi ter tudi naredim nove zametne klobuke po starokrajško od \$4.50 do \$6.00. — Pridite na

367 National Ave,
Telef. Hanover 1486-L — Tam boste dobro postreženi pri

Paul Detic

DOBRO IZUČEN STAROKRAJSKI KLOBUČAR.

NAJBOLJŠE DOMAČE VINO!

Vedno dobro SCHLITZ pivo, žganje, kakor tudi cigarete in snodke najboljše kakovosti.

Se priporočam slavnemu občinstvu za obilen poset

ANTON SEM

298 — 4th Avenue, vogal South Pierce Street.
Telefon Hanover 3715 I.

SLOVENSKA IZKUŠENA

BABICA

IN

BOLNIŠKA

POSTREZNICA

TEREZIJA M. KRAPSHE.
313—3rd AVE

TELEFON HANOVER 1605

VELIKA POMOČ JE.

Vedno zaslužna moč Vaših prihrankov, ako jih pustite v našem hranilnem oddelku, kar je velika pomoč pri prirastku Vaših prihrankov.

Trije odtoki obresti ne počivajo nikoli—gredo vedno naprej—noči, praznike in nedelje, dneve in noči, leto za letom. Začnete lahko z enim dolarjem. Damo Vam krasno domačo hranilno pušico, ako jo želite.

GERMAN AMERICAN BANK

GLAVNI URAD

REED ST. & NATIONAL AVE

Mitchel St. podružnica
3rd Ave & Mitchel St.

Bay View podružnica
Kinnickinnic & Lincoln Aves

ROJAKI!

Kadar potrebujete no vo obleko ali kadar imate staro za čistiti, likati i. t. d., oglasite se pri

SLOVENSKEM KROJAČU

I. KRAINIC

408 PARK STREET

On Vam napravi najboljšo delo za nizko ceno ter v kratkem času.

Ako hočete kaditi dobro okusno cigaro, prižgite

638

in zadovoljni bode
CARL STEINC, izdelovalec
1492 — 26th Street.

DELO DOBI

10 mladih žensk za učenje tkanja. Izučene imajo prednost. Dela se na močnih strojih. Stalno delo Vprašajte H. W. Johns - Manville Co., Annex 52—56, 3rd St.

GEO. A. SLATTERY

Pogrebnik

6418 Greenfield Ave, W. Allis
Telefon West Allis 2:6-X

A tako!

A.: "Kaj pa je prav za prav z Vami? Nedavno ste bili tako veseli in sedaj..."

B.: "Seveda! Pred štirimi tedni mi je ušla žena..."

A.: "In to si jemljete tako zelo k sreči?"

B.: "Tega ne, ampak ker se je vrnila!"

ANDREW JONAS

Pogrebnik
393 GROVE ST.
Telefon Hanover 40
Krasen pogreb za \$65.00

IGNAC KUSLJAN

229 FIRST AVE
Pošilja denar v staro domovino točno, poceni in zanesljivo po nizki ceni potom ekspresa ali po brezličnem brzojavu

JOHN STRMSEK

GOSTILNA
510 - 2nd Ave (vogal Greenfield)

Sveže BLATZ pivo
Dobro domače vino.
Izvrstna postrežba
Uljudne se priporočam Slovincem in Hrvatom, da me obiščejo v mojih prostorih, kjer sem Vam vedno na razpolago

CVETLICE IN ŠOPKI

za vse prilike
Poroke, godovanja in pogrebe se napravijo v najkrajšem času in dostavijo na dom v katerikoli del mesta, kakor tudi na West Allis in Cudahy.

F. Hesse

392 Grove St.,
MILWAUKEE, WIS.

AHRENS and VAHL

Obuvala za vso družino
355 GROVE STREET

INDEPENDENT PACKING HOUSE MARKET UNIJSKA MESNICA

414 National Ave

zraven 5 in 10c trgovine

Govedina za juho	11c	Suha slanina	16c
Govedina za peči	13½	Boljša šunka	21c
Roundsteak	17c	Salo	18c
Sirloinsteak	13½c	Sveža slanina	17c
Govedina za zrezke (chopmeat)	13½	Mast	20c
Teletina za einmoht	13½	Prasetina	18c
Telečja prsa	15c	Klobase: Frankfurtaerce, poljske, Lebersausage, Balogna, zelodec, Headcheese vse po	15c
Teletina za peči	16c	Olje, steklenica	28c
Telečjo stegno	17c	Najboljša kava, žgana	20, 25
Porkchops	18c, 20c	Surovo masla (buter)	40c
Porkloin	18c	Umetno maslo (Butterine)	20, 24, 26, 27c
Porkshoulder	16½c	Domače kranjske klobase	24
Svinjska suha rebra	17c	Krvave klobase	9c
Ledice	10c		
Jetra	7c		
Srca	12c		
Vampi	10c		

FERK O BROS.

POZOR!

POZOR!

Nova slovenska mesnica

DOBNICK & STRNARD

Imava vsak dan popolnoma sveže prvovrstno meso po zelo nizkih cenah. Ako ne verjamete, pridite in se prepričajte

450 National Ave

(vogal 2nd Ave)

SE PRIPOROČAVA ZA OBILEN OBISK

IZ SPOMINOV UBEGLEGA NEMSKEGA VOJAKA.

(Nadaljevanje)

Ležali smo kakih deset minut v travi, ko zaslišimo naenkrat streljanje. Kakor elektrizirani smo skočili po konci ter pograbili svoje puške. Med tem pa je postalo streljanje še bolj živahno, katero je bilo oddaljeno od nas kake tri kilometre. Mi smo odkorakali takoj naprej. Na obrazu vojakov, kakor tudi na njihovem obnašanju se je videlo, da se go di v njih nekaj posebnega, da se jih je polastilo čuvstvo, katerega niso zamogli premagati in katerega še niso poznali poprej.

Sam pri sebi sem občutil velik nemir; strah in radovednost, vse je divjalo v meni ter mi mešalo možgane. V glavi se mi je vrtilo in v srcu je bila strašna tesnoba. Toda pred tovariši sem skušal prikrivati svoj strah. Da sem si prizadeval na vso moč, to vem; ako se mi je posrečilo boljše kakor mojim tovarišem, tega pa ne vem; njim se je bral blazen strah raz obraza.

Vzlic temu, da sem vedel, da bodemo že čez pol ure v ognju sem si domišljeval, da nas ne bodo več potrebovali, da bodo opravili tudi brez nas. Vsako misel, vsako stvar, ki mi je nudila le malo upanja, da se izognemu boju, sem oprijel trdovratno, krčevito. Da ne zadene vsaka krogla, da so rane zadobljene v moderni vojni lahke in redkokedaj nevarne, kakor so nam pripovedovali, vse to sem si domišljeval in s tem sem se tolažil. In v resnici nekoliko je pomagalo; postal sem mirnejši in tako zamišljen, da sem komaj opazil, da smo se nahajali že pri bojni črti.

Ob cesti stoječa kolesa so nam naznanjala, da je tu v boju oddelek kolesarjev.

Kako močan je kaj sovražnik, tega seveda nismo vedeli, ko smo se bližali skokoma bojni črti. Nehote smo se sklanjali k zemlji med tekom, med tem ko na vseh straneh udarjale sovražne kroglice v tla. Vendar pa smo dopoldne do bojne črte brez izgub. Tovariši, ki so bili že jako v nevarnosti vsled premoči sovražnika, so nas pozdravili z veseljem. Do takrat še tudi kolesarji niso imeli izgub razen nekaj lahko ranjenih, ki pa so še stali v bojni črti. Ležali smo na zemlji ter streljali na odkazano nam stvar; sovražnika še nismo namreč videli do takrat.

To pa je bilo nekaterim vojakom premalo, kratkočasno; zato so se dvignili ter pričeli streljati kleče. Hoteli so menda vedeti, kako izgledajo oni, na katere se strelja. Dva moža naše stotnije sta morala to radovednost plačati z življenjem. Skoro obenem sta dobila kroglice v glavo. Prva žrtev se je zvrnila brez glasu naprej, drugi pa je vrgel roke v zrak ter se zgrudil potem na hrbet. Oba sta bila takoj mrtva.

Kdo zamore popisati občutke, kateri obhajajo človeka v prvem resničnem dežju krogel?

Ko smo mi tako prodirali naprej, nisem čutil nič več strahu, temveč sem samo želel, da bi bil skoraj zopet v strelni črti. Toda pri pogledu na prve mrtve, me je obsla nepopisna groza. Dlje časa sem bil popolnoma omamljen; izgubil sem docela vso moč nad seboj in nisem bil zmožen kaj misliti ali delati. Obraz in roke sem tiščal trdo k zemlji, dokler ni naenkrat prišel v mene novi čut, ki me je primoral, da sem pograbil puško ter pričel streljati slepo; kam, tega nisem gledal. Polagoma sem se zopet pomiril in bilo mi je, kakor

da bi se ne godilo okolu mene ničesar posebnega.

Naenkrat sem bil popolnoma zadovoljen z novim položajem in sam seboj. Ko je prišlo kmalu na to povelje "Naprej!", sem skočil po konci ter tekem, kakor vsakdo drugi, kakor da bi drugače sploh biti ne moglo.

Na povelje sem zopet padel na zemljo kot vreča ter topo streljal dalje.

Naš ogenj je postajal vedno hujši in v nekaj minutah je postalo gromenje tako strašno, da smo bili vsi omamljeni. V takem peklenkem gromenju se more tovariša razumeti samo tedaj, ako ima močan glas ter kriči na vse grlo.

Vsled našega ognja je postal sovražnik zelo nemiren in njegovo streljanje je začelo pojenjevati; njihova bojna črta se je pričela mešati. Ker smo bili samo kakih 500 metrov oddaljeni od sovražnika, smo lahko videli, kaj se tam godi. Videli smo, da jih je šlo polovico nazaj. To se je zgodilo tako, da je vstal vsak drugi mož ter se umaknil nazaj, med tem pa so oni ostali v zakopih streljali močnejše tako dolgo, da so se umikajoči plegli. Ta trenutek smo mi vedno izrabili ter zadali sovražniku težke izgube.

V kolikor smo mogli videti po naši črti, so naši napredovali na vseh straneh. Tedaj je tudi na nas prišlo povelje, da gremo naprej; med tem časom pa je bil sovražnik že dobil v novo črto vse svoje moči. Povelje smo dobili, da nadlegujemo sovražnika na vso moč ter mu ne damo časa, da bi se zamogel zbrati. Zato smo ga zasledovali skokoma s prav kratkimi odmori. Naš namen je bil, da mu zabranimo, da se utrdi v zadaj ležeči vasi, kjer bi imeli pozneje hud boj od hiše do hiše, kar pomeni velike izgube. Toda Belgijci se niso utrdili v hišah, temveč so se izgubili na vse strani s čudovito spretnostjo.

Mi smo med tem časom dobili ojačenje. Naša stotnija se je razgubila in zato so posamezni oddelki korakali pomešani med drugimi; vsakdo se je pridružil oddelku, kateri mu je bil najbližji. Naš oddelek je moral ostati v vasi ter iskati od hiše do hiše sovražnika. Pri tem nam je bilo mogoče videti, kako so naši hitro napredovali. Poljsko topništvo, oddelki strojnih pušk itd. so dospeli in človek se je moral čuditi, od kod je prišlo vse to tako brzo.

Toda za dolgo opazovanje ni bilo časa. Z nasajenimi bajoneti smo šli od hiše do hiše, od vrat do vrat. Akoravno nismo našli nobenega sovražnega vojaka, je bil naš plen vendar velik, ker so morali prebivalci oddati vse orožje in vso streljivo, ki se je nahajalo po hišah. Župan vasi, ki nas je spremljal, je moral ljudem povedati, da se vsako skrivanje orožja kaznuje po vojnem pravu, kar je pomenilo smrt.

Zopet je minila približno ena ura. Tedaj nas je prestrašilo novo gromenje topov; novi spopad se je vršil v okolici. Razločiti nismo mogli, ako so streljali na obeh straneh, toda v vasi smo slišali nepopisno gromenje; zrak se je tresel od gromenja, bučanja in groznega treskanja, ki je postajalo vedno silnejše. Med tem so prinesle sanitetne kolone prve ranjence; ordonance pa so švigale sem ter tja mimo nas. Vojna se je pričela z vso silo.

Naposled nas je zagrnila noč, predno smo dokončali preizkavo po hišah. Pobrali smo slamnake in vse drugo posteljno opravo in vse, kar je bilo le količkaj pripravno za ležanje ter znosili vse

to v občinsko hišo in v cerkev, kjer smo postlali za ranjence. Postregli smo revežem, kakor smo pač najboljši znali. Za prve žrtve svetovnega klanja smo se brigali vsi z veliko skrbnostjo in nežnostjo. Pozneje, ko smo se že navadili na vse te grozote, smo postali z ranjenci bolj površni.

Tedaj so pričeli prihajati iz sosednih vasi prvi begunci. Dolga je morala biti njihova pot, ker so bili zelo izmučeni in popolnoma potrti. Bili so samo stari možje ter žene in otroci, ki so si rešili le golo življenje pred uničujočo vojno. Nekateri izmed njih so peljali seboj kako malenkost na ročnih ali otroških vozičkih. To je pa bilo tudi vse, kar jim je pustila surova vojna. Ti begunci so bili drugačni kot oni, ki smo jih srečevali početka, ker ti so že skusili grozoto vojne in so bili vsled tega zbegani in plaši ter so trepetali kot šibe; bili so napol blazni.

Kakor hitro so zagledali kakega sovražnega vojaka, so pričeli trepetati še bolj ter bi bili skoraj popadali od strahu po tleh. Bili so drugačni, kakor prebivalci vasi, v kateri smo se nahajali; ti so bili prijazni in postrežljivi. Mi smo skušali izvedeti, kaj jih je navdalo s takim strahom. Povedali so nam, da so se vršili v njihovi vasi hudi počestni boji in po hišah. Oni so že spoznali vojno; videli so goreti svoje domove, katere so ljubili; videli so, kako je izginjalo njihovo premoženje, trud vsega življenja, vročih plamenih. Pred očmi so imeli še vedno neštivilne mrtve in ranjene, ki so pokrivali cesto njihove vasi.

Tedaj smo spoznali, da ni samo strah in groza, ki jim je dala oni divji pogled bežeče zverine, temveč, da je v njihovem srcu tlelo tudi sovraštvo, divje besno sovraštvo do nas, ki smo jih napadli po noči ter jim požgali domove in jih pogнали kot berače v svet pod milo nebo.

Na večer smo odkorakali iz vasi naprej, da poizkusimo najti naše stotnije, ki so morale biti nekeje v okolici. Med tem so se Belgijci že umaknili; bili so v bližini trdnjave Luettich. Korakali smo skozi vasi in trge, mnogo izmed katerih jih je bilo v plamenu. Srečevali smo stotine beguncev — žen in otrok, katerih očetje so se tudi bojevali za "domovino", nadalje stare može in žene, ki so bili suvani povsod, kakor da bi bili na poti.

Armade teh nesrečnežev so šle mimo nas brez cilja, ne da bi vedele, kod in kam ter kam bi položile svojo trdno glavo; to so bile procesije groze, nesreče in smrti; najboljša slika vojne, moreča može in uničujoča narode.

Dospeli smo v vas, v kateri so še pred nedolгим stanovali premožni in srečni ljudje; sedaj je pa bila le ena sama nepopisna, kadeča se razvalina. Ničesar nismo videli razen gorečih hiš ter ulice polne mrtvih vojakov, nemških in belgijskih in neštivilno civilistov, katere so postrelili po vojnem pravu.

Proti polnoči smo prišli do nemške bojne črte, kjer so se ravno bojevali za eno vas, ki je ležala že v okrožju trdnjave Luettich in katero so branili Belgijci zelo trdovratno.

Tukaj smo morali zbrati vse naše moči ter iztrgati sovražniku eno hišo za drugo iz rok. Ker še ni bila popolnoma tema, smo morali ta grozoviti boj izkusiti z vsemi živce pretresujočimi silami. Borili smo se, mož proti možu; vse vrste orožja se je rabilo. Kopita pušk, bajoneti, noži, gole roke, zobje, in vse, kar se je dalo rabiti za uboj; bili smo se kot zverine, da še hujše kot te. Moj najboljši prijatelj se je boril z velikanskim Belgijcem; obema so puške že popadale iz rok v posameznih kosih. Borila sta se že z golimi pestmi. Jaz sem ravno bil obračunal z enim Belgijcem ter sem mislil priskočiti prijatelju na pomoč, ker je bil ta že v veliki nevarnosti, da ga orjak premaga. V tem trenutku pa se je prijatelju posrečilo, da je za-

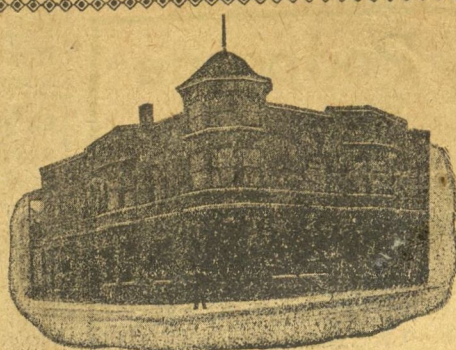
Pošiljam zopet DENAR v staro domovino

Sedaj sem uredil zvezo, da pošiljam denar v stari kraj potom BREZZIČNEGA BRZOJAVA popolnoma zanesljivo.

Kdor želi poslati sedaj denar, bo to opravil pri meni najcenejše in najhitreje.

JOZEF TRATNIK

268 First Avenue

Ako hočete biti dobro postreženi v pralnici, obrnite se na

Royal Laundry

Vogal 12th Ave in Greenfield

TELEFON ORCHARD 1674

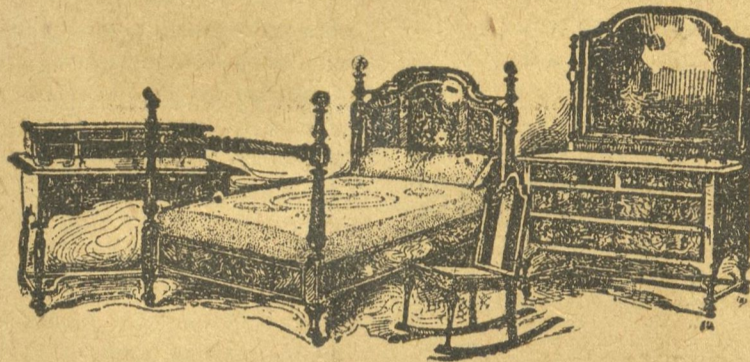
EDINA UNIJSKA PRALNICA V MESTU

Leo Krzycki, preds.

Walter Rybacki, tajnik in blag.

FLECK FURNITURE CO.

653—655 CLINTON STR. ZRAVEN MITCHEL STR.

Pohištvo, kakoršnokoli rabite, Vam pokažemo v naši prodajalni, ter prodajemo po nižjih cenah, kot se Vam ponujajo v drugih trgovinah.

Vaš obisk nam je dobrodošel.

Odrpto zvečer!

Odrpto zvečer!

Mitchel, Howell, Delaware in South Milwaukee kare postojte ravno pred našo trgovino.

FLECK FURNITURE Co.

653—655 CLINTON STR., BLI ZU MITCHEL STR.

sadil Belgijcu svoje zobe v vrat in sicer tako globoko, da mu je kos mesa odgriznil. Bolečina je morala biti strašna, ker je orjak izpustil takoj prijatelja ter zbežal tuleč kot blazen tako grozno, da me je pretresla zona.

Vse se je odigralo v nekaj sekundah. Prijatelju je tekla kri Belgijca iz ust. Polastil se ga je nepopisen gnjus in divja groza. Okus tople človeške krvi ga je naredil skoro blaznega. Ta mladi, komaj 24 letni mož je bil ta večer oropan in ogoljufan za svojo nadepolno mladost. On, ki je bil do tega trenutka med vsemi vedno najveselejši, se ni nikdar več smejal... odsev smrti mu je legel na mladi obraz, v mlado dušo.

Pozneje na noč sem prišel v tem divjem boju prvokrat v dotiko s puškinim kopitom belgijske puške. Med tem, ko sem se boril z nekim Belgijcem, me je udaril drugi od zadaj po glavi s tako silo, da mi je zbil čelado čez ušesa in pos do srede obraza. Začutil sem hudo bolečino; zgrudil sem se in se onesvestil. Ko sem se zopet zavedel, sem ležal v neki uti med drugimi ranjenci.

Pred trdnjavo Luettich s "Teto Berto" in Zeppelin.

Moja rana ni bila huda. Samo glava me je bolela in zdelo se mi je, kakor da bi bila še enkrat tako velika ter mi je šumelo v njej, kakor da bi se vrtilo v nji kolo kakega brzovlaka.

Ranjenci in sanitetni vojaki so pripovedovali, da so bili Belgijci vrženi nazaj v trdnjavo, vendar pa smo še slišali, da so se še vedno vršili ljuti boji naprej. Vedno več je prihajalo novih ranjencev; ti so nam pripovedovali, da so naši zavzeli že pri prvem naskoku več zunanjih utrd; srednjih fortov pa niso mogli držati, ker niso bili dovolj pripravljeni s topničarstvom.

(Dalje prihodnjic)

Ako vam je že naročnina na Slovenijo potekla, obnovite jo!

Za prodati — pisalni stroji PISALNI STROJI V NAJEM

4 mesece \$5 (Nevidna pisava) 3 mesece \$7 (Vidljiva pisava)

NAPLAČILO SE POSEBEN ZAHTEVA, KA-PRILOZOSTNI DAR SE KUPI NAKUP Za vse VRSTE PISALNIH STROJEV. Navarnost iz tovarne k vam. Agentov nimamo. Nobenih posredovalcev. V gotovini ali na obroke. Ako ne morete priti, pošite po cenik; prebrskati bodete, kako nizke cene imamo. Popravila in potrebščine za vse vrste pisalnih strojev American Writing Machine Co. PHONE MAINE 883 370 EAST WATER ST.

E. MAXEINER AVTOMOBILI NA POSOD Najlepsi zaprti avtomobili na South Side. Najeti ji zamorete za ZENITBE, POGREBE in GLAVNI URAD GEM GLEDISČE 381 Grove St. Tel. Han. 99 STANOVANJE 508—4th Ave. Tel. Han.93

Zakaj bi ne pušili smodk slovenskega izdelka — unijsko delo SLOVENSKI DOM BALKAN HINDENBURG REGALITAS DARBY DAYLE ako boste ž njimi bolj zadovoljni kot z drugimi. Dober tobak, dober okus in fino dišeči duh je naše načelo! TE SMODKE VAS ZADOLVOLJJO — Prepričajte se! FRANK PERSE, izdelovalec 278 Grove St. Tel. Han. 4688 Naš pooblaščen zastopnik je rojak LOUIS SUBAN

SNAZNA SOBA SE ODDA V NAJEM S POHISTVOM. 5212 SHERMAN STREET

JOHN CAMERNIK

Painters & Decorators Slovenski slikar

624 NATIONAL AVE

DELO TRPEŽNO, ZA KATERO GARANTIRAM

Cena nizka

Vprašajte me za proračun

Telefon Hanover 1239

THE WEST ALLIS STATE

BANK

WEST ALLISKA DRZAVNA

BANKA

Varna - Močna - Pomagalna

Pri nas nalaga veliko Slovencev

svoje prihranke.

- Mi želimo vse Slovence.

Časovne vloge.

Plačamo 3 od sto obresti.

WEST ALLIS, WIS.

Telefon Hanover 2410

Dr. EDWARD CASEY

Zobozdravnik

Odrpto tudi zvečer od 7.—9.

204 Stumpf & Langhof Bldg

(Grove st. in National ave)

FOTOGRAFIJE!

Za ženitbene slike se obrnite na

L. HAGENDORF.

FOTOGRAF

Sedaj na

443 National Avenue

2 vrata zapadno od Kroegerja

Mrs. Mary Ocvirk

300 Grove Street.

Telefon Hanover 2692

SLOVENSKA BABICA

Se priporoča vsem Slovincem

Naznanilo in pripočitilo!

Slovenem in Hrvatom na West Allisu naznanjam, da dobite pri meni premog, vsake vrste in drva po nizki ceni. Na razpolago sem vam vsaki čas.

Postrežba hitra.

EKSPRES

VALENTIN PETRIN

775 — 64th Ave

Telefon West Allis 546-R

EDINO SLOVENSKO

KEGLJIŠČE

V MILWAUKEE IN

D V O R A N A

za društvene prireditve se je v VESE-

LICE po zelo nizki ceni.

V moji gostilni boste vedno točno postreženi z dobrim domačim vinom in svežim PABST pivom in z drugimi dobriimi vsakovrstnimi pijačami.

FRANK BENDA

477 National Avenue

ZASTOPNIKI ZA SLOVENIJO

Za Milwaukee: August Collander

Joe Ajdich, John Vodovnik in

J. Wohlgenuth in John Sušnik.

Za West Allis: Frank Candek in

Frank Benda.

Za Port Washington: Frank Za-

krajšek.

Za Sheboygan: Anton Zakrajšek

in Heronim Svetlin.

Za Racine: Joe Strucelj.

Za Aurora, Minn.: F. C. Marr

Za Granville, Ill.: Math Zupanc

Za N. Chicago in Waukegan, Ill.

Anton Turk.

Za Cecil, Pa.: Mike Hočvar.

Za Baltic, Mich.: Ivan Cotič.

Za New Alexandria, Pa.: Franjo

Repovsh.

Za Cleveland, Ohio: Math Kobal

Za Export, Pa.: Andrew Bogataj.

Za Aurora, Ill.: Martin Junkas.

Za Colo Springs, Colo.: Paul Stern

Za Panama, Ill.: Frank Golčičnik.

Za Braddock, Pa.: Martin Hudala.

Za E. Palestine, O. Paul Tancher.

Za Huntington, Ark. M. Powetta.

Za Sublet, Wyo. Jerry Gradšnik.

Kjer še nimamo zastopnikov,

prosimo rojake, da se taisti prijavi-

vijo, ki imajo do tega veselje.